

Jimie Durham: Rozhovor s umělcem starým 10 000 let Časopis Umělec 1999/4



Paní Og Mg Erk je pravděpodobně nejstarší žijící umělkyní, ale stále ještě pracuje a neztratila dodnes svůj tvořivý zápal. Seděli jsme v Ogině nabitém ateliéru v manhattanském Lower East Side, uprostřed doslova miliónů obrazů a soch, které Og za posledních 10 000 let vytvořila. Začal jsem rovnou s otázkami.

Umění a Umělec: Og, jak jste vlastně stará?

Og Mg Erk: Mám dojem že jsem se narodila v lednu roku 6 8003 před naším letopočtem. Pochopitelně jsme tehdy neměli rodné listy, a dokonce jsme ani nevěděli, že to bylo před naším letopočtem. Tehdy jsme říkali P.Z. - před zítřkem.

UaU: Jak jsi se vlastně stala umělkyní?

Og Mg Erk: Už na to myslím upozornil někdo jiný, prostě nebylo tenkrát toho moc na práci. Mohli jste se stát tak akorát kritikem, krotitelem zvířat, umělcem a nebo koordinátorem. A samozřejmě tady byla šance na zaměstnání v oblasti prostituce.

UaU: Ale nebylo toto zaměstnání určeno hlavně pro ženy?

Og Mg Erk: Kdepak, tehdy bylo mnohem víc prostitutů, než prostitutek. Bylo to totiž velmi výnosné zaměstnání. Mimochodem, podařilo se mi poprvé prorazit s pomocí grantu od N.P.U. vypsaném pro podporu umění minorit. N.P.U. znamenalo Neandrtálská podpora umění.

UaU: Proč umění pro minority?

Og Mg Erk: Ach tak, patřila jsem totiž mezi první Cromagnonce, víte?

UaU: Jaké to vlastně tehdy bylo, stát se umělcem?

Og Mg Erk: Tenkrát bylo všechno jiné, než dneska. Předně, na celém světě nás bylo jen šest, co jsme dělali umění. Na druhé straně, najít místo, kde se dalo vystavovat nebylo vůbec snadné. Něco jako galerie neexistovalo, tedy alespoň nebyla místa, kde by se vám opravdu chtělo vystavovat. Moje první samostatná výstava byla v Altamiře a byla jsem tak naivní, že jsem se nechala úplně oškubat galeristou.

UaU: Jak jste byli tehdy jako umělci placeni?

Og Mg Erk: Ale většinou v zeleňácích, tedy pokud jste měli štěstí. Mě většinou platili v lesklých oblázcích. Zeleňáci byly takové kůže zelených žabiček a proto měly větší cenu. Galeristi měli 60 procent z prodeje, někdy vám účtovali i za publicitu a za vernisáž. V Altamiře jsem musela zaplatit za 30 nádob brusinkového vína, plus za kořínky, které se podávaly jako zákusek. Galerista mě navíc obelhal ohledně cen za prodané práce.

UaU: A teď dvojitá otázka: jak byste popsala svoje dílo a co si myslíte o moderním umění?

Og Mg Erk: Asi jsem trochu staromódní. Pracuju hlavně klasickým stylem, který se osvědčil po staletí. Ale líbí se mi někteří moderní malíři, například Titian. Potřebovali by jen trochu víc disciplíny a smysl pro kvalitu hodnot, které přetrvají. Politicky angažované umění, tedy umění, podporující nějakou tu momentální ideologii, jako je třeba křesťanství, asi nepřežije dobu, kdy je to v módě. Jakožto tradicionalistka mám také velké pochyby o všech těch nových materiálech a médiích. Nedůvěřuji olejomalbě, hlavně když se používá při malování na tu ohavnou tkaninu, která se všem tak líbí - natáhnutou přes ještě ohavnější rám. Nezdá se mi, že by olejomalba tady byla dost dlouho, aby se dalo říct, že to má svoji váhu. Co je špatného na malování na starou, dobrou a solidní stěnu v jeskyni nebo na buvolí kůži? Všechny ty pokusy s novými médii svědčí jen o nedostatku myšlenek. Ale je tu ten chlapík, co se jmenuje myslím Keith Haring. Ty jeho věci v metru možná přetrvají. Připomíná mi někoho, koho jsem znávala v Lascaux.

UaU: A co pro vás bylo jako pro umělkyni největším problémem?

Og Mg Erk: Rodinný život, samozřejmě. Víte měla jsem stovku dětí a můj manžel má dojem, že ženy by měli zůstat doma v jeskyni.

Jimmie Durham: Art and Artist, New York, 1983
přeložil Miloš Vojtěchovský